

Posudek disertační práce

Uchazeč Ing. arch. Petra Lenz

Název disertační práce Stavebně historický odkaz podnikatelské rodiny Kleinů od 2. po. XIX. stoletíStudijní program Architektura a stavitelstvíŠkolitel prof. akad. arch. Mikuláš HulecOponent Zdeněk lukeše-mail zl@zdenekluk.es.eu

Aktuálnost tématu disertační práce

komentář: Práce je velmi aktuální, protože zpracovává dosud zanedbávané téma odkazu industriálních rodů německé národnosti v českých zemích v XIX. století a přináší hlubší pohled do dění v tehdejší společnosti v době nástupu industrializace a budování moderních dopravních cest.

 vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Splnění cílů disertační práce

komentář: Vytčené cíle disertace byly beze zbytku naplněny.

 vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Metody a postupy řešení

komentář: Autorka použila klasické metody, knihu přehledně dělí na jednotlivé části. Po úvodu, cílech, metodologii a struktuře práce a shrnutí stávajících výzkumů následuje podrobné představení jednotlivých členů rodiny Kleinů ve třech generacích, dále pak přehledně představuje stěžejní díla, členěná dle typologie. Nechybí bohatý poznámkový aparát, četné obrazové přílohy včetně zdrojů i podrobný seznam literatury a dalších zdrojů.

 vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Výsledky disertace - konkrétní přínosy disertanta

komentář: Práce přináší originální zpracování tématu, jímž jsou osudy a dílo významné německé podnikatelské rodiny, působící na našem území zejména ve 2. pol. XIX. století. K tématu sice existuje odborná literatura, ale ta se zaměřuje zpravidla na danou oblast jen z úzkého úhlu (např. rodinné vazby, lokální průmysl apod.). Takto komplexní pohled na podnikatelskou aktivitu Kleinů dosud zpracován nebyl, v čemž spočívá hlavní přínos práce.

 vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Význam pro praxi a pro rozvoj vědního oboru

komentář: Význam pro praxi v oboru historie vědy a techniky, ale i stavitelství a architektury je značný, protože téma dosud nebylo v takové podrobnosti zpracováno. Je to cenná sonda do dynamicky se rozvíjející éry XIX. století. Lze ji brát i jako zajímavou sociologickou studii tehdejší společnosti.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň

komentář: Formální úprava je přehledná, jen upozorňuji, že je třeba ještě provést pečlivou jazykovou korekturu.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Připomínky

Až na tu výše zmíněnou jazykovou korekturu nemám připomínek.

Závěrečné zhodnocení disertace

Práce paní Petry Lenzové je mimořádně pečlivou sondou do dějin jednoho podnikatelského rodu, který působil zejména ve druhé polovině XIX. století na našem území. Význam některých členů rozvětvené rodiny Kleinů je nadregionální. Představuje úsilí tří generací podnikatelů - zakládající, rozvíjející odkaz i té, která vlastní neschopností nakonec způsobila pád tohoto průmyslového impéria. Současně přináší zajímavý pohled do tehdejší společnosti, jako byla sňatková politika, již se snažili Kleinové získat významnější postavení v hierarchizované společnosti, což se jim nakonec podařilo. Zajímavé jsou vazby na další industriální klany, jako byli Ringhofferové, ale i tehdejší představitelé nižší šlechty. Důležitá je si spolupráce Kleinů se špičkovými inženýry nebo architekty (Hansen, Förster, Schmidt, Jüngling ad.).

Autorka podrobně líčí osudy členů rodiny, a to i těch méně významných, vč. tzv. "černých ovcí", vzepětí jejich průmyslového impéria i pozvolný pád na přelomu XIX. a XX. století. V další části své práce pak přináší prakticky úplný přehled všech jejich aktivit od budování železnic a silnic v zemích monarchie i jinde až po stavbu průmyslových závodů různého zaměření. Cenné jsou rovněž partie práce, kde popisuje péči o rodový majetek a jeho zvelebování (zámky, vily, paláce, parky a zahrady). K tomu přináší bohatý obrazový materiál a co je cenné, zachycuje i dnešní stav objektů, pokud se vůbec zachovaly. Tím dokumentuje i neblahý vývoj v minulém století, kdy během totalitního režimu byly nejen všechny zmínky o podnikání německého rodu potlačovány, ale mimořádné dědictví, které tu zanechal, postupně ničeno, čehož symptomatickým případem je osud rodinné hrobky.

Kniha je velmi čtivě napsána a dobře strukturována, takže přináší zajímavé informace i čtenáři jiných oborů (historie, památková péče, architektura, genealogie apod.). Ze všech výše uvedených důvodů proto vřele doporučuji práci paní Petry Lenzové k přijetí a k pozdějšímu publikování v plném rozsahu.

Doporučuji po úspěšné obhajobě disertační práce udělení titulu Ph.D. ano ne

Datum: 8. března 2021

Podpis oponenta: 